

کولونوسکوپي در تشخيص بيماري‌هاي روده‌ي بزرگ مانند پولپ، سرطان کولون، التهاب مزمن روده‌ي بزرگ يا عفونت‌ها به کار مي‌رود. اين بيماري‌ها مي‌توانند تبديل به سرطان روده‌ي بزرگ شوند. اين پمفلت آموزشي به شما روش کار، فوايد، خطرات و عوارض احتمالي کولونوسکوپي را شرح خواهد داد.

سرطان روده‌ي بزرگ (کولون) يکي از شايعترين سرطان‌ها در ميان مردان و زنان است و مي‌تواند چند نفر از افراد خانواده را نيز مبتلا کند. کولونوسکوپي روش رايجي است که به پزشک اجازه مي‌دهد، سرطان کولون را در مرحله‌ي اوليه تشخيص داده و آن را درمان نمايد. سرطان کولون معمولاً در ابتدا به صورت يک زائده به نام **پولپ** مشاهده مي‌شود که داخل روده‌ي بزرگ آويزان است. همهي پولپ‌ها سرطاني نيستند، اما آنها بايد خوب بررسي و مشاهده شوند. سرطان روده‌ي بزرگ با علايم **خون در مدفوع (مدفوع سياه يا خيلي تيره) و تغيير در عادات دفعي** مشخص مي‌شود.

کولونوسکوپ چیست؟

اين وسيله به شکل لوله‌اي قابل انعطاف است و از طريق مقعد به درون روده‌ي بزرگ شما وارد مي‌شود. اين لوله يک منبع نوري دارد که تصاوير را از داخل روده‌ي بزرگ بر روي صفحه‌ي نمايشگر منتقل مي‌کند و به پزشک اجازه

مي‌دهد تا داخل روده‌ي بزرگ را مشاهده کند.

کولون کجاست؟

کولون آخرين بخش از روده است که به آن روده‌ي بزرگ نيز مي‌گويند. فيبرها و غذاي هضم شده بعد از عبور از مري، معده و روده‌ي کوچک به روده‌ي بزرگ مي‌رسد. در روده‌ي بزرگ آب، املاح و بقيه‌ي مواد غذايي جذب مي‌شود و مدفوع قبل از دفع در قسمت انتهائي روده انبار مي‌شود.

قبل از کولونوسکوپي:

هر چه روده تميز تر باشد کولونوسکوپي دقيقتر و سريعتر انجام شده و براي شما راحت‌تر خواهد بود. شما لازم است به دستورات پزشک و پرستار خود عمل نماييد، تا روده‌ي شما از مدفوع خالي شود.

اين دستورات شامل:

✓ از دو روز قبل، رژيم مایعات (سوپ و مایعات فراوان) مصرف نماييد، اين رژيم به تخليه‌ي مدفوع کمک مي‌کند. مواد غذايي سنگين و جامد مثل نان، برنج، ماکاروني و غيره مصرف نکنيد.

✓ سابقه حساسيت دارويي و يا حساسيت به تخم مرغ به پزشک اطلاع داده شود.

شب قبل از کولونوسکوپي:

✓ **۵ بسته پودر پیدرولاکس** را در **۴ ليتر** (تقريباً ۱۶ ليوان) حل نماييد و از ساعت **۱۴:۰۰** روز قبل از انجام کولونوسکوپي ظرف مدت **۴ ساعت** (حدوداً تا ساعت **۱۸:۰۰**) مصرف کنيد. براي اين منظور لازم است هر **۱۵ دقيقه** يک

✓ ليوان از محلول مصرف شود. براي تحمل بهتر مي‌توان مقدار کمی آب پرتقال يا آب ليمو به محلول فوق اضافه نمود، همزمان نوشيدن مایعات فراوان ضروريست.

✓ **نيم ساعت** قبل از شروع پودرها يک عدد قرص **ضد تهوع** (متوکلوپراميد) مصرف نماييد.

✓ ساعت **۹ شب دو عدد قرص مسهل** (بیزاکودیل) با هم مصرف نماييد. اگر مبتلا به اسهال مزمن مي‌باشيد، لازم نيست.

✓ ساعت **۶ صبح** روز مراجعه، **دو عدد شياف مسهل** (بیزاکودیل) همزمان استفاده کنيد.

✓ **۲۴ ساعت** قبل از انجام کولونوسکوپي هر **۶ ساعت ۲ عدد قرص دایمتيکون** جويده شود.

✓ در صورتيکه **آسپرین** يا **وارفارين** مصرف مي‌کنيد با نظر پزشک قلب لازم است **يک هفته** قبل از عمل از خوردن آنها اجتناب کنيد.

✓ لازم است روز مراجعه حداقل **۸ ساعت** ناشتا باشيد، قبل از مراجعه در منزل استحمام کنيد و نظافت ناحيه‌ي مقعد روز قبل از کولونوسکوپي ضروري است.

✓ در صورت عدم تمايل به انجام آزمون **۴ روز** قبل به شماره **۱۴-۵۵۱۷۶۸۱۱ داخلی ۲۸۲** حتماً اطلاع دهيد.

در صورت صلاحديد پزشک ممکن است روز قبل در بخش داخلي بستري شده و قبل از انجام کولونوسکوپي، شستشوي روده (انما) براي شما انجام شود.

آيا بعد از کولونوسکوپي نياز به بستري شدن داريد؟

در اکثر موارد اين روش سرپايي است. يعني شما بعد از پايان آزمون به خانه خواهيد رفت.

حين کولونوسکوپي:

◆ از شما درخواست خواهد شد که پيراهن خود را

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
مرکز آموزشی درمانی ضیائیان
NoSI ۲

در مورد

کولونوسکوپي

چه می دانید؟

تابستان ۱۳۹۹

پمفلت آموزشی مددجو

✓ در صورت نمونه برداری، ممکن است مقداری خون از مقعد خارج شود، این خونریزی معمولاً زیاد نیست.

بعد از کولونوسکوپي:

✿ در صورتیکه بیهوشی گرفته اید، توصیه می شود که در همان روز استراحت کنید و آرامش داشته باشید تا اثرات داروهای آرام بخش از بین برود.
✿ شما می توانید همان روز به خانه بروید. اما نیاز به همراه خواهید داشت.
✿ اگر نمونه برداری برای شما انجام شده است، لازم است نتیجه ی آزمون را به پزشک خود نشان دهید تا ادامه ی درمان انجام گیرد.
✿ بعضی از بیماران ممکن است جهت اطمینان از اینکه مشکلات جدید ایجاد نشده باشد، به کولونوسکوپي مجدد نیاز داشته باشند.

در صورت مشاهده ی علایم زیر به پزشک خود مراجعه کنید:

اگر شما درد شدید شکم، تب، مدفوع سیاه رنگ یا نفخ شکم (طوری که شکم به تدریج بزرگتر شود) داشتید، با پزشک خود تماس بگیرید.

بالا ریزی سلامتی برای شما مددجوی گرامی

جهت دسترسی به مطالب آموزش سلامت و دانلود

پمفلت های آموزش به بیمار

و یا <http://ziaeian.ir>

<http://help.tums.ac.ir>

جهت ارائه پیشنهاد و انتقاد

Ziaeian@tums.ac.ir

خارج نمایید و از لباس مخصوص استفاده کنید.

◆ لازم است به پهلوی چپ دراز بکشید.

◆ در صورتی که کولونوسکوپي زیر بیهوشی انجام شود، داروهایی جهت آرامش و تسکین، داخل رگ شما تزریق می شود.

◆ بدون بیهوشی حین کولونوسکوپي ممکن است شما کمی درد و ناراحتی را تجربه کنید.

◆ وقتی لوله ی قابل انعطاف از طریق مقعد وارد می شود، شما ممکن است احساس دفع نمایید، این طبیعی است. اما اگر احساس فشار کردید، به پزشکتان اطلاع دهید، او می تواند جهت آرامش به شما دارو تزریق کند.

◆ اگر پزشک شما ناحیه ی مشکوک را یافت، ممکن است یک بخش یا همه ی آن را خارج کند و به آزمایشگاه بفرستد. یک آسیب شناس بافت را زیر میکروسکوپ آزمایش می کند، تا سرطان یا دیگر بیماری های احتمالی را تشخیص دهد.

◆ بعد از پایان کار، پزشک وسیله ی مشاهده را خارج می کند.

کولونوسکوپي روش خیلی ایمنی است که می تواند زندگی شما را نجات دهد. اما ممکن است خطراتی داشته باشد ولی منافع آن برای شما بیشتر است.

◆ گاهی روده ی بزرگ کاملاً تمیز نمی شود. در این صورت ممکن است، کولونوسکوپي انجام نشود.